

FA-164
R. P. BENEDICTI

PERERII X VALENTINI, E SO. CIETATE IESV:

COMMENTARIORVM ET DISPUTATIO.
num in Genesim, Tomi Quatuor.

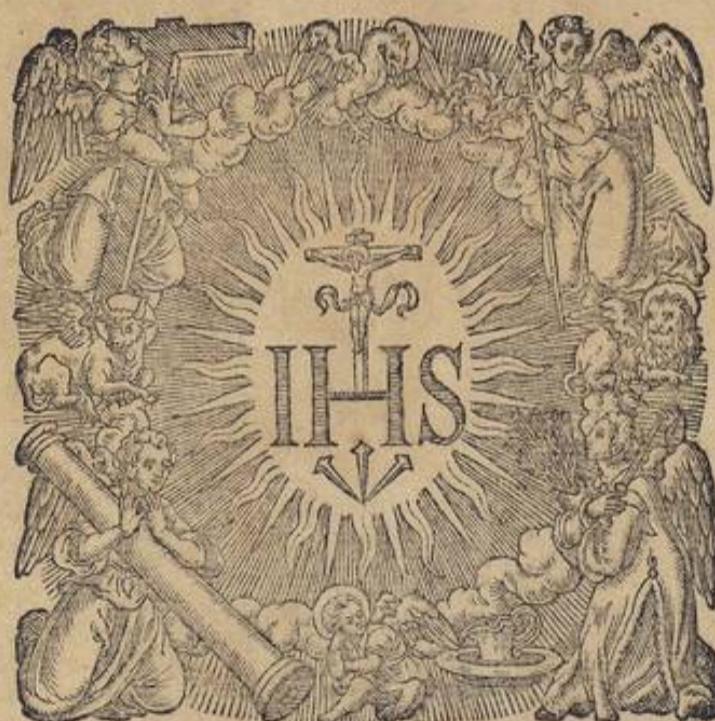
CONTINENTES HISTORIAM MOSIS AB
Exordio Mundi, usque ad obitum SS. Patriarcharum Iacobi &
Iosephi; id est, explicationem totius primi & præcipui
Sacr. Scriptur. libri, qui, GENESIS,
vulgò inscribitur.

OPVS AB AVCTORE MAGNO ANIMO SUSCEPTVM, INCENTI QVE DILI.
gentia & labore ad finem usque per ductum; non solum SS. Theolog. professoribus & candi-
datis, Divini verbi Concionatoribus, Ecclesiasticis & historicis omnibus
utile; sed etiam ad Divinar. Scripturar. intelligentiam
cuius necessarium.

Nunc iterum in Germania, multo quam antea correctius & ornatius
in lucem editum.

Adiecti sunt, vniuerso operi deseruientes, Indices quatuor; Primus Argumentorum, Disputationum, & Questionum;
Secundus Rerum & verborum alphabeticus; Tertius, eorum quæ pertinent ad doctrinam Moralem,
& usum Concionantium; Quartus demq; Locorum Sacrae Scripturae
fusè expiatorum.

PERMISSV SVPERIORVM.

COLONIAE AGRIPPINAE;
Ex officina Antonij Hierati, sub Monocerote.

ANNO M. DC. VI.
Cum gratia & priuilegio Sacrae Cesareæ Majestat.

Aelian. lib.
7. cap. 13.Arist. li. 6.
de histor.
anim. ca.
34. & li. 3.
de generat.
anim. c. 6.
Aelian. li.
1. cap. 26.53
Solin. c. 33.
Lycaon.Scaliger
exerc. 217.
Feles vo-
lantes.55
Plin. lib. 8.
ca. 21.
Leocro-
cuta.56
Plin. lib. 8.
Eale.

Boa.

Plin. lib. 8.
ca. 14.Scaliger
exerc. 183.
Serpentes
regionis
Calicut.57
Arist. li. 2.
de Hist. et
nim. ca. 1.
Plin. lib. 8.
cap. 21.
Idem ibid.
Taurus
cornimo-
bilis.58
Cetus.
Plin. lib. 8.
ca. 19.59
Crocuta.

328

maior, pedesque longiores & humanis similes: crassæ item suræ atque humanis propiores. Non ferarū præda, sed erutis alitur cadaueribus, in specubus stabulatur: quam venatores cantu atque tympanorum pulsatione delimitam, laqueis iniectis capiunt. Vtrumque ei sexum esse, & alternis annis mares, alternis foeminas fieri, & parere sine mare a non nullis creditū, refert & refellit Aristoteles. Hoc tamen de Hyæna serpente vtriusque sexus particeps tradit Aelianus. Collum & iuba continuitate spinae porrigitur, flectique nisi circumactu totius corporis nequit, sermonem humanum inter pastrorum stabula mirè assimilat, nomenque alicuius addidicit, quem euocatū foras laceret. Vomitionem hominis mentitur, ad solicitandos canes quos inuadat. Ab hoc vno animali fertur sepulchra erui inquisitione corporum. Huius oculis mille esse varietates colorumque mutationes, eius vmbrae contactu canes obmutescere, & quasi magis quibusdam artibus omne animal ter ab hoc lustratum in vestigio hærere, huius coitu Leæna Æthiopica parit Leocrocutam, de qua dicetur infrà. 12. LYCAON. Æthiopia mittit Lycaonem lupini generis, ceruice iubatū, & tot modis variū, vt nullum illi colorem dicant abesse. Poëtarum est figmentum, Lycaonem fuisse regem Arcadiae, propter incredibilem eius impietatem & crudelitatem in lupū à loue transformatum. 13. VULPES. 14. MUSTELA. 15. FELIS. In Malabar prouincia feles sunt agrestes in arboribus agitantes. Saltu valent plurimum, sed est peculiaris eorum volatus: idq; quod magis mirū est sine alis. Membrana ab anterioribus pedibus ad posteriores vsq; producta tendit. Quam dum quiescunt, ad alium contrahunt. Vbi volare instituunt, pedum, crurumque agitatione protenta, collectaque membrana, tum sustinentur, tum feruntur. Mirabilis est eorum, tanquam per aërem currentiū species. An hæc species Felium volantium, à specie nostratium felium diversa sit necne, doctis viris existimandum & iudicandum relinquimus. 16. CANIS. Quanquam hæc duo animalia, Felē dico & Canem, etiam sine carnibus vitam agunt, nec proprium in arcalocum desiderauerint, cū in habitatione hominum versari potuerint. 17. VITULVS marinus. 18. CROCODILVS. Sed hæc duo in aquis vivere possunt. 19. LEOCROCVTA. Sribit autem Plinius, Leocrocutam perniciissimam esse ferā afini feri magnitudine, ceruicibus ceruinis: collo, cauda, pectore Leonis, capite melium, bifurca vngula, ore ad aures vsque rescisso, dentiū locis osc̄e perpetuo, humanasque voces mirè imitantem, ex Hyæna & Leæna generatam. 20. EALE. Magnitudine equi fluuiatilis, cauda Elephanti, colore nigra vel fulua: maxillas apri, maiora cubitalibus cornua habens mobilia, quæ alterna si stunt in pugna, variatque infesta aut obliqua, prout ratio monstrauit. 21. Serpens BOA. His serpētes in tantam amplitudinem excrescunt, vt principatu Claudi, quemadmodum tradit Plinius, vna earum occisa in Vaticano, solidum in alio habere infantem spectata sit. Aluntur primo bubuli lactis succo, vnde nomē traxere. In Senega regno angues nascuntur denum pedum longitudine, tanto hiatu, capra integrum vt deglutiunt. In Calicut, serpentes sunt capite & crassitudine suilla, quadrupedes, cauda lōga, glabri, denum pedum longitudine, sine veneno, sed nihilominus tamen malefici, dentibus quippe conficiunt homines. 22. MANTICORA, humanarum carnium audissimè appetens. Cuius super omnes animantes sauitiam atq; truculentiam disertis verbis, auctore Cetelia, describit Aristot. & ex hoc mutuatus etiā Plinius. 23. TAVRVS cornimobilis, venatu viuens, hunc fert Æthiopia atrocissimum, maioremque tauris agrestibus, velocitate ante oēs, colore fuluo, oculis cæruleis, pilo in contarium verso, rectu ad aures dehincente, iuxta cornua mobilia, tergere duritia silicis, omne respues vulnus. Feras oēs venatur, ipse non aliter quam foucis captus, feritate semper interit. 24. CHAVS. 25. CEPHVS. Pompeij Magni primum ludi, ait Plinius, ostenderunt Chaum, quem Galli Raphium vocabat effigie lupi, Pardorū maculæ. Idem demōstrarunt ex Æthiopia quos vocant Cephos, quorū pedes posteriores, pedibus humanis & cruribus, priores manibus fūre similes. Hoc animal postea Roma non vidit. 26. CROCVTA, velut ex cane Lupoq; cōcepta, omnia dentibus frangēs, protinusq; denorata cōficiens vētre.

27. AXIS fera, hinnuli pelle, pluribus candidioribusq; inculis, sacra libero patri, vt ait Plinius. 28. VIVERA. Hoc est animal exiguum ex genere mustelarum quo venatores vtuntur ad cuniculos ex antris & specubus extrahendos. Lege Plin. 29. ICHNEVMON, huic bellum interne-
num est cum aspidibus & Crocodilis. De his quoque Plin.

30. EST animal Sclauonicè dictum ROSSOMACHA, vt refert Olaus Magnus ab incredibili voracitate appellatum, quod Latinè diceretur Helluo: Cuius crassitudo vt magna canis: autres & facies velut Cati: pedes & vngulae asperitate: corpus villosum & prolixorum pilorum colore subfuscō, cauda vt vulpis, licet brevior, sed crinum densiorum: vnde optima conficiunt brimalia capitis tegumenta. Hoc igitur animal voracissimum est. Reperio namq; cadavere tantum vorat, vt violento cibo corpus instar tympani extendatur: inuentaq; angustia inter arbores, se stringit vt violentius egerat: sicq; extenuatum revertitur ad cadaver, & ad suum usque repletur: iterumq; se stringit angustia priorē, repetitq; cadaver, donec eo consumpto, aliud sollicita venatione inquirat. Ene caro omnino inutilis est ad humanam escam, sed pellis multum comoda atque pretiosa. Sic Olaus.

Sunt præterea quatuor species paruorum animalium cibum ex aquis petentium, in terris tamen degentium: Vt sunt 31. LATAX. 32. FIBRIS. 33. SATHERIVM. 34. SATYRIVM. 35. LVTRA. De quibus vide Aristotelem, & Plinius. Suntigitur prædictæ species Carnivorum animalium triginta quinque. Sed propter alias fortissime quæ nostram & aliorum scriptorum notitiam & diligentiam fugerunt, faciamus eas quadraginta. Huiusmodi vero animalium pauca sunt maiora lupis, nec multa illis paria, quam plurima vero minoria, sed redigamus ea ad mensuram lupo-rum, vt quantum ad occupationem loci in Arca instar fuerint quadraginta parium luporum.

NONA DISPUTATIO.

De animalibus non carnivoris, & mag-
ni corporis quæ in Arcam in-
gressa sunt.

ANIMALIVM non carnivororum, & magnitudine corporis præstantium multæ sunt, multisque rebus insignes admodum species, quas ego vt ex doctis ac diligētibus curiosisque scriptoribus cognitas habeo, hic enumera-
ndo recensēbo, adiecta quorundam, quæ non omnibus nota sunt, breui explicatione. 1. ELEPHAS. 2. BOS VNI-
cornis. 3. RHINOCEROS. 4. MONOCEROS. De his duobus animalibus nihil legi apud Aristotelem, vt ignota ei fuisse videantur. Plinius autem & Solinus breuissime de-
scribunt. Primum Ludis Pompeij Magni Romæ spectatū fuisse Rhinocerotem, cui color buxus, in naribus cornu vnicum & repandum, quod subinde attritum cautibus in mucronem exacuit, eoque præliatur aduersus Elephatos, magnitudine pauloq; infra ipsos, brevioribus tamen crutibus, naturali telo aluum petens, quam solam intelligit iictibus suis peruiam.

MONOCEROTEM ex Plinio item & Solino ad hunc modum licet describere: Atrocissimum monstrum, mugitu horrido, equino corpore, elephanti pedibus, cauda suilla, capite ceruino, cornu c media eius fronte protenso splendoris mirifici, ad longitudinem (secundum Solinum) pedum quatuor, vel (secundum Pliniū) duum cubitorū: ita acuto, vt quicquid impetat, facilè iictu eius perforetur. Viuus nō ve-
nit in hominū potestate, & interimi quidē potest, capi nō potest. Hanc descriptionē nō nihil variat & amplificat Car-
danus: Est, inquit, Monoceros animal ratiū, equi magnitudine, pilo musle, simillimo, capite ceruino, in quo cornu crescit vnicum cubitorū trium longitudine, media in fronte atque rectum, in imo autem amplum, tendens in aciem, collum breue, iuba arisona, & in alteram tantum partem tendens: crura velut capreola tenuia, posteriorum exterior pars multo pilo villosa, vngulae bifidae, denique non absurmis cerui, præter vnicum illud cornu. Ferum valde animal est, nascēs in Æthiopia inter solitudines squalemē, terram & venenorum animalium refertam. Sed eius cornu mirandum in modum aduersus venenos auxiliari creditur.

64. 5. **BUBALVS.** De Bubalo hoc tantum scribit Plinius animal esse peculiare Africæ, Vituli aut cerui similitudine. Sed id genus animalis notissimum & frequentissimum nunc est in Italia, vocatum vulgo Buffalus, quem disertè describit Julius Scaliger: Est, inquit, bonus genus atri, quem Buffalū vocant. Itali nunc, maximū robur, depresso quām bos magnitudine, sed corpore compactiore, latiore, pleniore, firmiore. Cornua non tam teretta, quām pressa: nec surrecta, sed deorsum versum retroflexa, etiam domitis maxima ferocia: que corrigitur, vitulus annello ferreō pridem naribus inserto: cuius unū culus inditus probaberis est. Hunc neque Bubalim esse, neque Vrum scio: nam & Vri cornua vidimus: & Bubalis quid sit, coniectur a intelligo. Aristoteles in tertio de Partibus animalium Bubalos pugnare cornibus: at nostri Bubali nequaquam, sed calcibus vel potius genuum comprehensione. Inepta enim sunt ad pugnam cornua, quia retrorsum auersa ac demissa cuspide. Sic Scaliger.

65. Ceterum bubula caro in sacris litteris vt cibus hominis delicatus, salubris, minimeq; vulgaris memoratur: quippe in animalia munda, quibus solis vesici fas erat Iudeis, numeratur bubalus: & cibus regis Salomonis tum aliorum animalium, tum etiam bubalorum carnibus constabat. Cum igitur talis non sit caro bufalina, qualem esse bubalinam significatur in sacris litteris: Bufalam atque Bubalum diuina facere animalia necesse est. Verum de huiusmodi Bubalis apud veteres perpaucia. Apud Plinium quidem illud tantum generari in Africa Vituli ceruice similitudine, & falso appellari ab imperito vulgo Vros. Apud Aristotelem, Bubali sanguinem vt proximum ouillo aliquanto amplius spissari: & bubalis interdum cornua inutilia esse: nam etsi contra nonnulla resistant, & cornibus se defendat, tamen feroci pugnacesque belluas fugiunt. Plura de his Scaliger.

66. 6. **BOS DOMESTICUS.** 7. **CERVVS.** 8. **ASINVS.** 9. **ONAGER.** Est Onager solidis vngulis, sine cornibus. In morte qui Narsinga regnum diuidit a Malabar, cùm aliq; complures feræ, tum Onagri aluntur, equi facie, colore cinereo, agiles adeo, vt capi non facile queant. Africanis quoque Onagris tanta est celeritas, vt cursu vix vlli cedant feræ, homine conspecto, in ijsdem stant vestigijs, mox rudentes, immotis anterioribus pedibus, posterioribus calcitrant. Vbi tam prope venator accessit, vt manu queat contingere, fuga sese subtrahunt. Eorum caro cocta dum calet, fœtida, refrigerata, neque male olet, neque bene sapit. Africani, singuli imperitant gregibus feminarum: & mulos libidinis suæ metuunt: Inde est quod grauidas suas seruant, vt in editis maribus si qua facultas fuerit, generandi spem mortuorum detruncunt, quod cauentes feminæ, in secessibus partus oculunt. Generantur ex equa & Onagris mansuetis mulæ veloces in cursu duritia eximia pedi, verū strigoso corpore, indomito animo, sed generoso. Onagro & asina genitus oes antecellit. Onagri in Phrygia & Lycaonia præcipui, pullos corū ceu præstantibus sapore, Africa gloriatur; quos Lassiones appellant. Onagru, vt animal soliuagum & solitudine gaudens, non semel nominat diuina Scriptura.

10. **VRSVS.** 11. **SVS.** 12. **APER.** 13. **HIPPOPO TAMS,** id est, equus fluuiatilis: quanquam huic cum in aquis possit viuere, non fuit locus in Arca necessarius. 14. **PECASVS,** id est, Equus pénatus & cornibus armatus. 15. **BOS INDICUS** vnicornis. 16. **CAMELV** Arabicus. 17. **CAMELV** Bactrianus. 18. **CAMELV**, à velocitate cursus dictus Dromas, seu vulgo Dromedarius.

19. **CAMELOPARDALIS** Nabin Æthiopes vocant, collo similis equo, pedibus & cruribus boui, Camelopardalis capite, albis maculis rutilum colorē distinguenteribus: Vnde appellata Camelopardalis: Dictatoris Cæsaris Circensibus iudicium vifa Romæ. Ex eo subinde cernitur aspectu magis quam feritate conspicua: quare etiam Ovis feræ nomen inuenit. Sic Plinius. 20. **VRSVS.** Vrorum qui in Hercynia filia Germania generantur, elegans apud Cæsarem legitur descriptio: Tertium, inquit, genus ferorum est eorum qui Vri appellantur. Hi sunt magnitudine paulo infra Elephants, specie & colore & figura aucti: magna vis est eorum & magna velocitas: neque feræ quam confexerunt parcunt. Hos studiose soueis captos interficiunt: assueverunt ad homines & mansueti, ne parvuli quidem excepti possint. Hæc ille. 21. **EQVVS** ferus. 22. **ASINVS** ferus. 23. **BISONS.** In saltu Hercynio, & in omni Septentrionali

li plaga Bisontes frequentissimi sunt, boves feris similes, setosi, colla iubis horridi, ultra tauros perniciitate vigentes, capti, assuescere manu nequeunt. 24. **BO NASVS,** Tradunt in Pæonia, inquit Plinius, feram quæ Bonafus vocatur, equina iuba, cetero, tauri simile, cornibus ita in se inflexis, vt non sint utilia pugnæ: quapropter fuga sibi auxiliari, redditem in ea simum interdum etiam trium ingerum longitudine: cuius contactus sequetes, vt ignis aliquis, ambarat. 25. **ORYX.** Orygem, inquit Plinius, appellat Aegyptus feram, quam in exortu canicula contrastare & contuerit tradit, ac velut adorare, cum sternuerit.

26. **TARANDVS.** Mittit Aethiopia Tarandū, magnitudine boū, bisulco vestigio, ramosis cornibus, capite ceruno, vrsino colore, & pariter villo profundo. Hunc aiunt metu habitu vertere, & cum delitescat fieri assimilē cuicunque rei propinquauerit, siue illa saxe alba sit, leu fruteto virens, siue quæ alium præferat colorē. Quod mirabilius vide ri debet in Tarando, quā in homine alijsve bestijs minimè villoso & cutem mollem habentibus, cum Tarando villus sit Vrsinus, & tergus impenetrabile. Is tamen se ipsum cum villis suis commutat, milleq; colorum species cum summo videntium stupore reddit. Scythicū animal facit Ælianus, dorso & magnitudine tauri, corio ne spiculis quidem penetrabili. 27. **STRVTHIO CAMELV.** Animal hoc Africū vel Aethiopicum est, altitudinem equitis insidentis equo excedens, celeritatemque vincens, ad hoc demū datis peninis vt currentem adiuuent: ceterum non sunt volucres, nec à terra tolluntur. His vngulæ sunt ceruinis similes, bisulcæ, comprehendendis lapidibus viles, quos in fuga contra sequentes ingerunt pedibus. Concoquendi sine delectu deuorata, mira natura: sed non minor soliditas, in tanta reliqui corporis altitudine, cum colla fratice occultauerint, latere se existimant. Præmia ex ijs oua, propter amplitudinem quibusdam habita pro vasis, conosque bellicos & galas adornantes pennæ.

28. **TRAGELAPHVS** animal specie cerui, barba tantū & armorum villo distans, ob idq; nominatus Tragelaphus: nec alibi quām iuxta Phasim amnem nascens ait Plinius li. octauo capite trigesimo tertio. 29. **HIPPELAPHVS.** 30. **HIPPARDIVM.** De his duobus animalibus ad hunc modum scribit Aristoteles: Hippelaphus satis iubæ summis continet armis, qui à forma equi & cerui, quam habet, cōposita, nomē accepit, quasi equiceruus dici meruerit. Nec non fera, quæ & ipsa ab equo Hippardium nominata est, Capronas parte gerit eadem. Sed vtrumque id genus tenuissimo iubæ ordine à capite ad summos armos crinescit. Proprium Equiceruo villus, qui eius gutturi, modo barba dependet. Gerit cornua vtrumque, excepta fœmina equi ceruini generis: & bisulcos pedes habet. Magnitudo Equicerui non diffidet à ceruo: dignitur apud Arachotas. 31. **ASINVS** vnicornis. De hoc Aristoteles: Idē animal, inquit, & solipes & bicorne, nullum adhuc notum nobis est, at Solipes idemq; vnicorne est, quamquam raro, vt asinus Indicus, qui etiā talū solus in solipedū genere possidet. 32. Sardi quoddam animal Mv f lo vocant, negantque alia, quām Sardinæ in regione reperi. Cerui est & pilo & magnitudine simili. Cursu item valens. Cornibus arietinis retro curuis, ita vt circum aures subeant. Caro esculenta, aspera colit loca. Non est idem cum Musimone aut cum Ibice.

33. **ANIMAL** vulgo dictum MAGNUM animal. Sub Bo reali polo animal nascitur Ceruo simile, cruribus anterioribus longioribus, carne à habens promiscuam, breuem tamē: cū vnguis si collo appendatur, comitiale s morbos sanare, si quid aliud, posse creditur. Quoniam dū hoc morbo laborat animal ipsum (nam comitiali morbo laborat) non prius excitatur, quā vngue posterioris pedis auri intulerit: tunc enim protinus excitatur à morbo. Timidum est & imbecille supra quam credi posit, & ex quocunque minimo vulnere moritur. Est enim cordis frigidissimi, ac cerebri nō solum frigi, sed pituita redundantis. Habet aut cornua peculiaria quadam forma prædicta, & nulli feræ animali similia: nam crassa ab imo vbi ascendunt, latiora palmo sunt. Abundat apud Dacos frumentisq; regiones, vulgaris, nomine Magnum vocant animal. Ceterum ab Alce plurimum differt. Alces enim, vt Cesar eum describit, Capro similis est & maculosa pelle, & crura sine unctione habet: Huius vero inveniatur as videmus, & pelle Ceruo similem. Hæc Cardanus.

Plin. li. 8.
cap. 15.
Bonafus.

Plin. li. 2.
cap. 40.
70
Solin. c. 33.
Tarandus

Ælian. li. 2. c. 16.
Plin. li. 10.
Struthio-
camelus.

Arist. li. 2.
de Histor.
animal.
cap. 1.
Hippela-
phus.

Arist. li. 2.
de Histor.
animal.
cap. 1.
Asinus v-
nicornis.

Caraan. li.
10. de sub-
tilitate.
Magnum
animal.

Cæs. lib. 6.
de Bel.
Gallico.